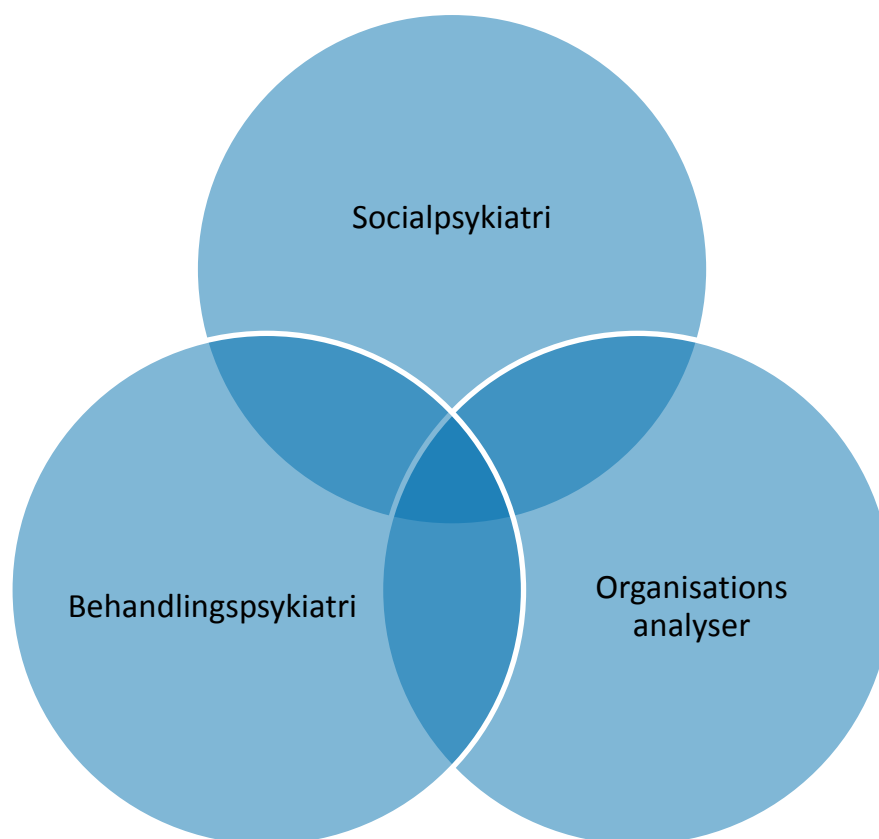

Det tværsektorielle samarbejde

Anne Petersen

Folkesundhedsvidenskaber og Ph.d. i organisation og management

Hvem er jeg

Ph.d. i organisationsanalyse indenfor psykiatrien

Har været udviklingskonsulent i socialpsykiatrien

Arbejder med analyser indenfor psykiatri og socialområdet

De næste to timer

1. Billeder af vejen ind i og gennem psykiatriens organisationer
2. Hvilken rolle har de forskellige organisationer og hvad er samarbejde?
3. Er socialpsykiatrien inkompetent og reducerer behandlingspsykiatrien det hele menneske til biologi – og hvordan samarbejder man så?
4. Initiativer til at forbedre det tværsektorielle samarbejde? Gode råd fra litteraturen.

Frem for alt! I skal være medskabere undervejs i de næste to timer!

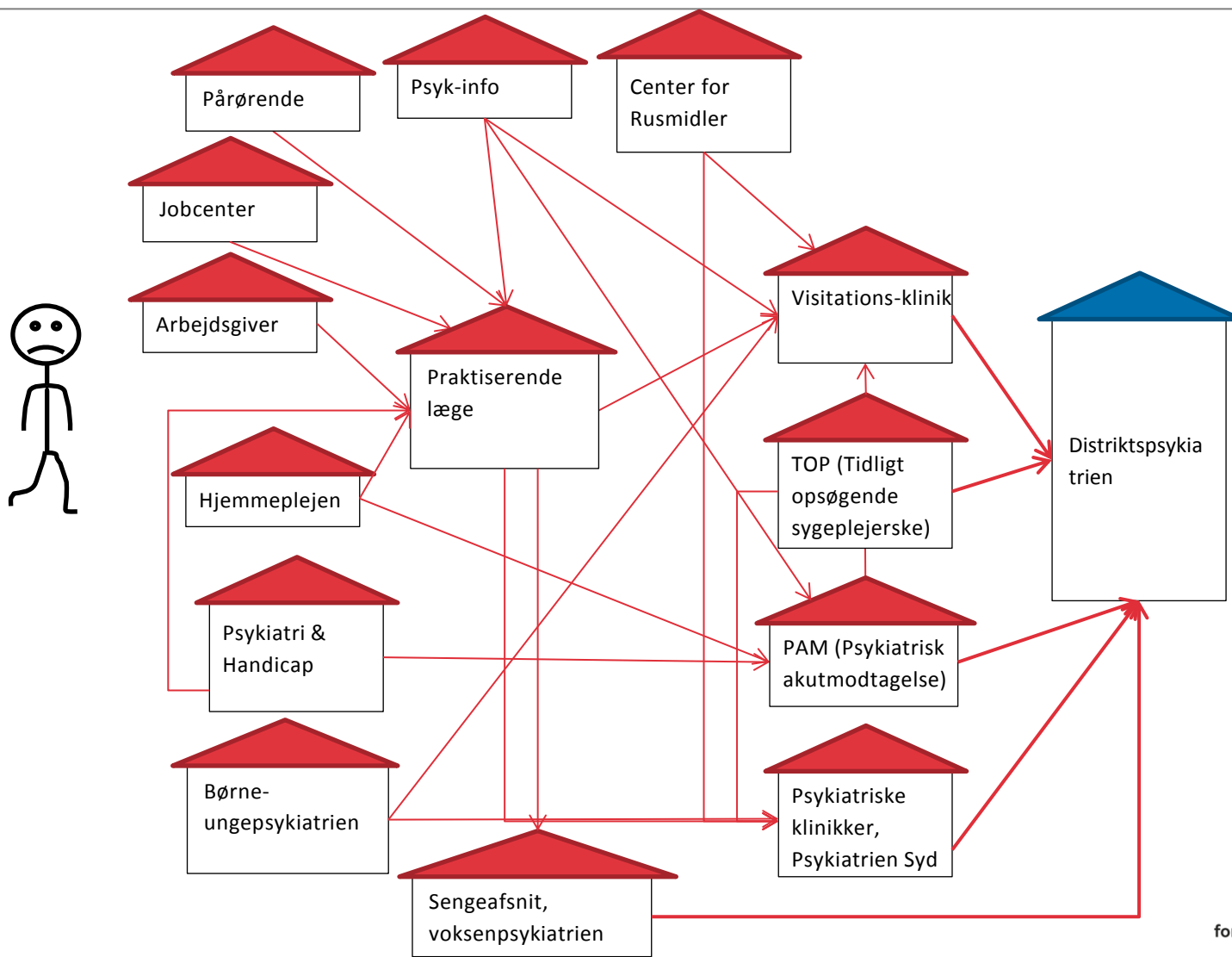
Det betyder, at I skal tænke, tale og spørge undervejs – bl.a. i nogle øvelser, som skal give rum til refleksion over jeres arbejde.

Tegn og fortæl-øvelse

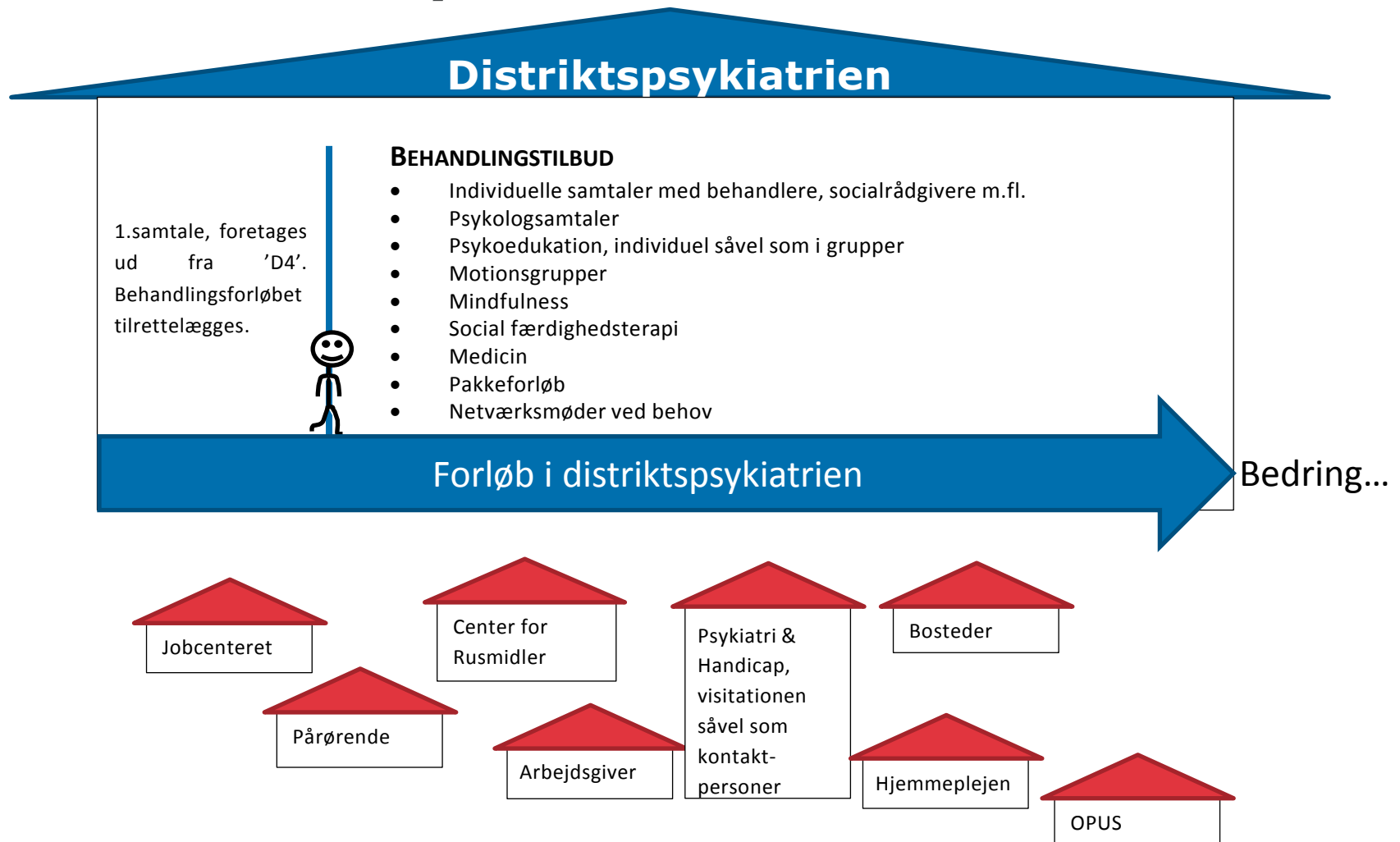
- Jeg tegner
- I fortæller
- I må gerne være uenige... Det er ren leg
- Vi skal tegne borgerens forløb...
  - Vi bruger 10 minutter

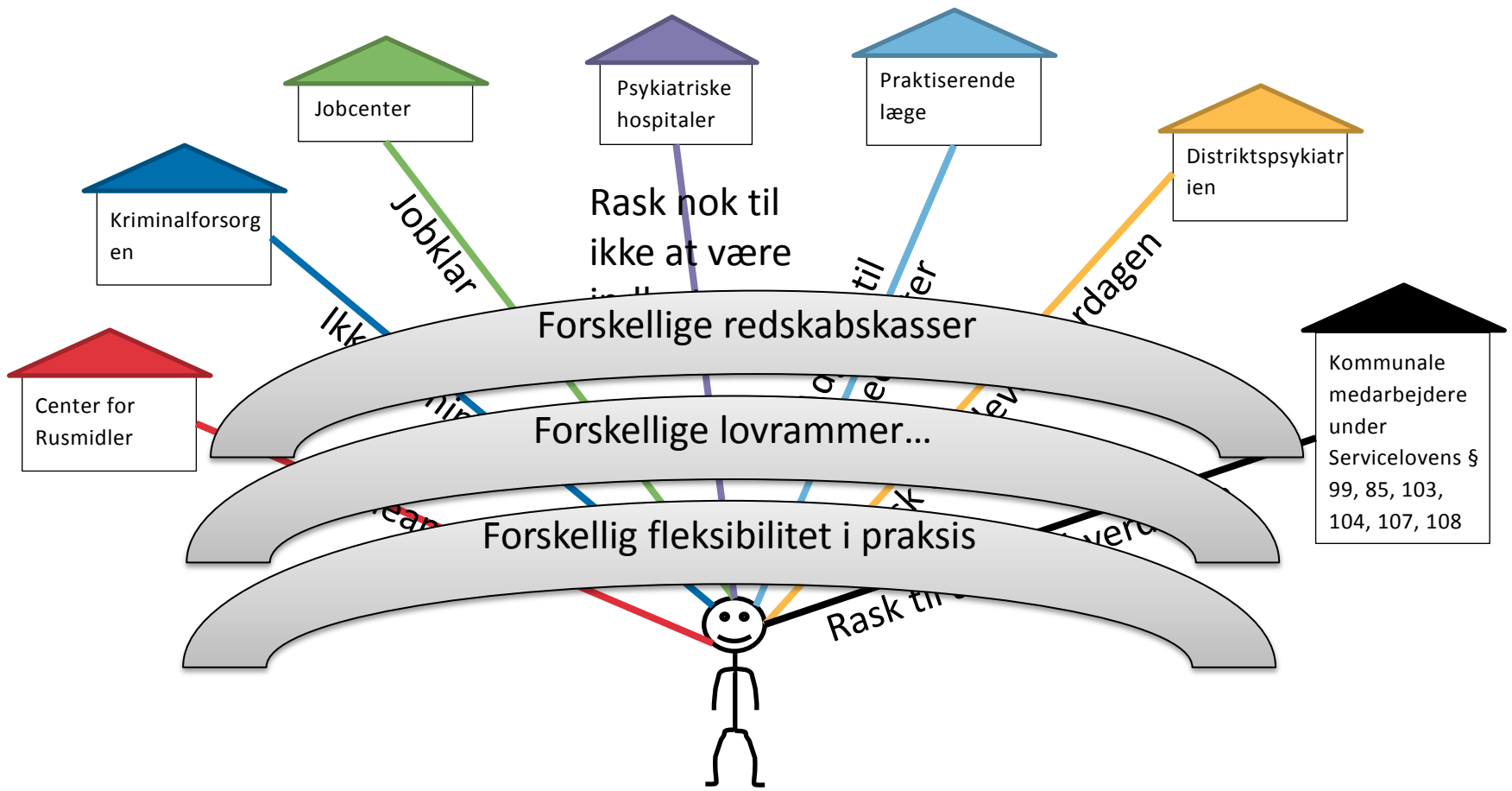
Hvem 'samarbejder' før borgeren overhovedet kommer ind i DP?

Og hvem 'samarbejder' når borgeren er kommet ind i 'systemet'?

Hvis alle er tovholdere...

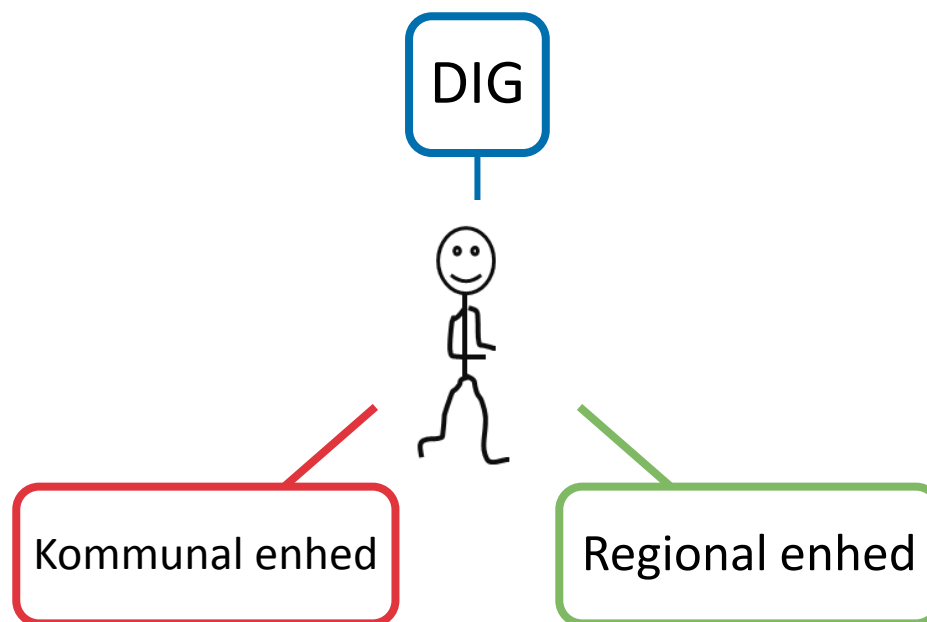

Øvelse: Hvad er I? Og hvad er jeres samarbejdspartnere?

- Er I tovholdere?
- Og hvad er de andre så?
- Hvad burde I være?
- Og hvad burde de andre være?

Øvelse: Hvad er samarbejde?

Hvad vil du have fra de andre, for at du kan gøre dit arbejde godt?

Hvad vil de andre have af dig?

Hvad vil/kan du give andre?

Hvad er udgangspunktet for samarbejdet?

- Fælles dagsorden?
- Jeres eller deres?
- Borgerens dagsorden?

Hvad er samarbejde?

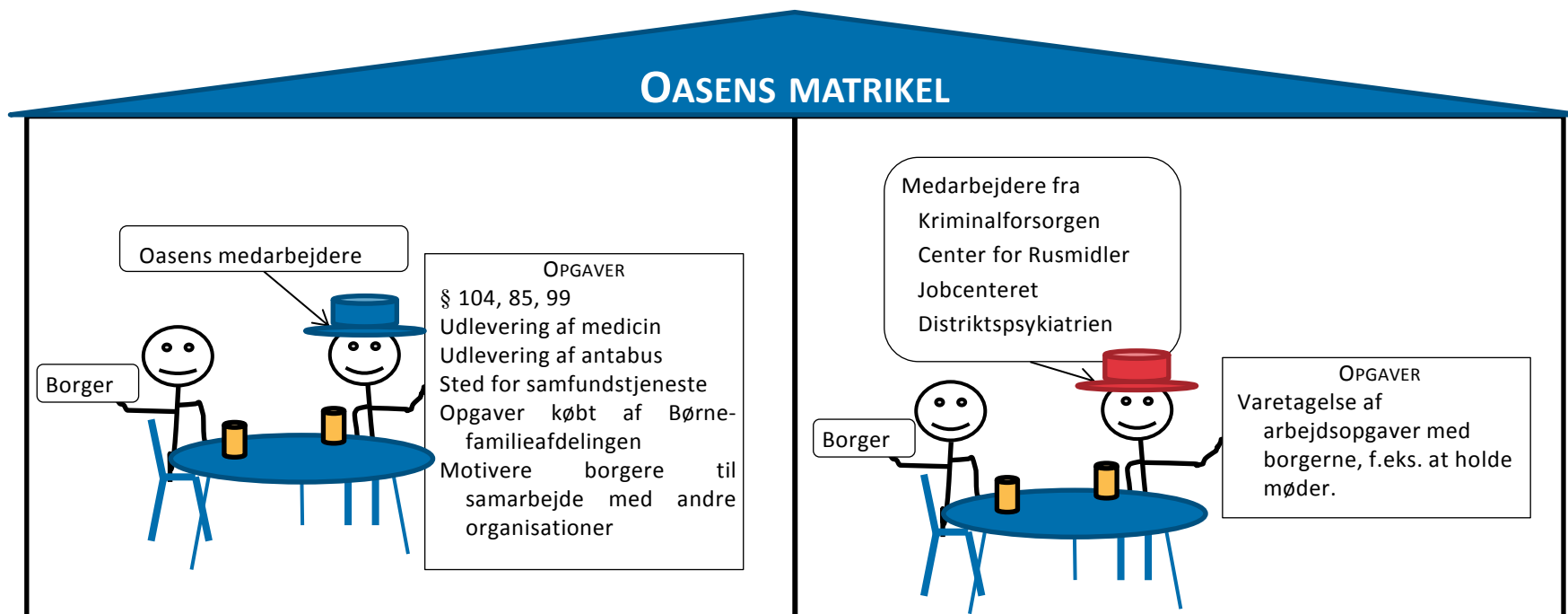
- **At holde sig på egen banehalvdel!**
  - Man må videregive information *om* borgeren, men *ikke* fortælle andre hvad de skal gøre for borgeren. Og slet ikke fortælle borgeren, hvad de skal forvente/kræve af andre organisationer.
  - Videregiv information når den efterspørges...
    - Men! Det er jo ikke alle de andre aktører der er i stand til at forstå den viden man selv ligger inde med...! Så selekter i hvad du selv videregiver...
    - Helst hurtigt!... men... bær over med lang svartid...
  - Videregiv af dig selv informationer, når der sker noget relevant i borgerens liv!
    - Niks – det kan vi ikke, hvad med samtykke fra borgeren? ... men vi vil gerne have information...
  - Vi er alle underlagt systemet – accepter det, og forvent ikke, at vi eller andre kan gøre noget udover rammerne (f.eks. aldersgrænser)... Vi er alle pressede!
- **At kende hinanden**, og mødes og sparre med hinanden – når fagligheden kommer i spil – der får vi energi!
  - Vi glemmer bare at mødes pga. at vi ikke kender hinanden, ikke kan finde ud af hvem vi skal ringe til, ikke kommer på hinandens matrikler (f.eks. Hvis det ikke udløser penge til enheden...)

A
M
B
I
V
A
L
E
N
S

Hvad er samarbejde?

	Samarbejde	Samordning
Formaliseringsgrad	Få formelle regler	Formaliseret samarbejde
Målprioritering	Mål og aktiviteter knyttet til de respektive organisationer	Prioriterer fælles mål og aktiviteter
Forpligtelser	Ingen formelle forpligtelser	Vertikale og horisontale forpligtelser
Personaleressourcer	Få, der er involverede, mest medarbejdere på gulvet	Flere involverede, også chefer
Autonomi	Beholder autonomi	Udfordrer organisationens autonomi

Den geografiske afstand...

Hvilken rolle har de forskellige organisationer og hvad er samarbejde?

Plenum om jeres øvelser...

- Hvad er I? (tovholdere?)
- Hvad er samarbejde?
- Kan indsatsen være helhedsorienteret, hvis man arbejder parallelt med hver sit tov, der fører til hvert sit mål, med hver sin redskabskasse og under forskellige rammer?

10 minutters pause

The usual suspects...

- *Dem fra socialpsykiatrien er da meget søde, men fagligt inkompetente!*
- *Dem fra behandlingspsykiatrien ser kun en diagnose, de ser ikke det hele menneske, som er det, der skal komme sig!*

1. Det psykiatriske arbejde som puslespil..

”Det vigtigste er i virkeligheden... I hvert fald det vigtigste i forhold til vores fælles arbejde herude, det er jo at man vurderer, om man har brug for at bede om hjælp. Og når man har det... ja, så bliver hånden altid taget. Og det er enormt vigtigt.” [Psykiater]

Hvad var der i det, for jer...

- Organisationerne orienterer sig mod to kunder:
  - Systemet – de har hvert deres.
  - Borgeren/patienten – den samme.
- Socialpsykiatrien ser muligheder i retspsykiatriens rammer – og bruger dem aktivt for at sikre borgerens bedring! *“Vi har længe arbejdet for, at han skulle have en behandlingsdom...”*
- Der er faktisk en fælles forståelse for hvad psykiatrisk arbejde er... Et udgangspunkt for fælles mening i arbejdet.

Hvis hver organisation ser sådan ud inden i...

- Og alle organisationerne er underlagt rammer, af love, redskabskasser og forskellig fleksibilitet i praksis – det kunne se sådan ud:

Hvordan kan de så samarbejde om borgerens bedring?

International litteratur foreslår...

- Et helhedsorienteret psykiatrisk tilbud bør indeholde:
  - Dagklinikker og ambulatorier
  - Lokale teams
  - Case management
  - Mulighed for akutindlæggelse
  - Lokalt baserede permanente tilbud
  - Jobmuligheder til borgere med psykiske sygdomme
- Og det består den danske psykiatri jo faktisk af.

Dansk litteratur peger på...

- At et godt samarbejde bygger på:
  - En stærk fælles mening
  - Gode relationer, byggende på:

- Ildsjæle der fører an
- Opbakning fra topledelsen
- Medarbejderindflydelse
- Et innovativt frirum

Udvalgte barrierer beskrevet i litteraturen...

- Kommunerne overtager opgaver fra sygehusene, borgere har det dårligere når de udskrives... Hvad skal der ske i det "tomrum"? Akutorienteret kommunalpsykiatri...?
- Overlappende opgaver i ambulante teams og socialpsykiatrien – hvem skal gøre hvad og hvorfor (når organisationer holder samme tov!)
- Det ér forskellige organisationer, som har forskellige love og belønnings/afregningssystemer, og det vil i sidste ende påvirke, hvad man kan gøre...
- IT-barrieren! Systemer spiller ikke sammen, love om dataudveksling.

Initiativer, der skal/skulle få det til at fungere...

- **Dokumenter...**
  - Sundhedsaftalerne – men de bruges ikke (systematisk)
  - Lokale samarbejdsaftaler, handleplaner – dokumenter der skal sikre udveksling af informationer...
- **Allianceprogrammet og Integrated Care** Region Syd og Odense Kommune
  - Tovholderfunktion
  - Procedurer for samarbejde, informationsudveksling
  - Fora at mødes i og diskutere cases
- **Fælles fysiske rammer** – psykiatriens hus i Silkeborg og Oasen...
- **Opsøgende psykoseteams**
  - Sammenhæng mellem behandling og sociale tilbud
  - Tovholder-fokus
  - Grænserne mellem social- og behandlingspsykiatrien er en gråzone – og praktiseres forskelligt fra organisation til organisation
  - Uenigheder om hvem der er målgruppen (beh.psyk.: psykotiske. Kom.psyk: også de personlighedsforstyrrede)

Tak for i dag, og for at jeg måtte komme.

- **Hvis I vil læse mere om det, er der f.eks. disse referencer:**
  - Petersen, A. et al. (2014): Organisationer der samarbejder på det psykiatriske og sociale område. KORA, København.
http://www.kora.dk/media/3418750/10753_organisationer-der-samarbejder-paa-det-psykiatriske-og-sociale-omraade.pdf
  - Petersen, A. (2013): Hverdagslogikker i psykiatrisk arbejde. En institutionsetnografisk undersøgelse af hverdagen i psykiatriske organisationer. Ph.d. serie 33.2013. Copenhagen Business School, Frederiksberg.
http://openarchive.cbs.dk/bitstream/handle/10398/8779/Anne_Petersen.pdf?sequence=1
  - Scheperlern Johansen, K. et al. (2012): Tværsektorielt samarbejde i psykiatrien. Videns- og erfaringsopsamling. KORA, København.
<http://www.kora.dk/media/272035/dsi-3475.pdf>
  - Holm-Pedersen, C.; Buch, M.S. ((2014): Ledelse over grænser. Erfaringer med tværsektoriel ledelse i sundhedsvæsenet. Væksthus for ledelse. København. <http://www.kora.dk/media/3481510/publikation-ledelse-over-graenser.pdf>